

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

17 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Judecătorii

Timofti Vladimir

Toma Nadejda

Boico Victor

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Mocanu Serghei în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 februarie 2019, în cauza penală în privința lui

Mahnoveț Ionuț xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat xxxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 06.08.2018 - 01.10.2018;

Instanța de apel: 02.11.2018 - 14.02.2019;

Instanța de recurs: 26.04.2019 - 17.07.2019.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești (sediul Central) din 01 octombrie 2018, *pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală*, Mahnoveț Ionuț a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 152 alin. (1) Cod penal, la 1 (unu) an închisoare, cu executarea în penitenciar pentru minori;

- art. 287 alin. (3) Cod penal, la 2 (doi) ani închisoare, cu executarea în penitenciar pentru minori.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate i-a fost stabilită pedeapsa definitivă pe termen de 2 (doi) ani 2 (două) luni, cu executarea în penitenciar pentru minori.

Conform prevederilor art. art. 85 alin. (1), 87 alin. (1) Cod penal, prin cumul de sentințe, la pedeapsa stabilită a fost adăugată total, pedeapsa neexecutată aplicată prin sentința Judecătoriei Hîncești din 12 iulie 2018 sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității cu o durată de 120 (una sută douăzeci) ore, fiindu-i stabilită definitiv pedeapsa închisorii pe termen de 2 (doi) ani 3 (trei) luni, cu executare în penitenciar pentru minori.

Prin aceeași sentință au fost condamnați și Vranie Daniel și Cociug Vasile, însă în privința acestora hotărârile judecătorești nu se contestă cu recurs.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că Mahnoveț Ionuț, împreună cu alte persoane, acționând împreună, de rând cu alte persoane în privința cărora materialele cauzei au fost disjungate, la 14 iulie 2018, aproximativ la orele 03:00, au intrat în localul de agrement din s. Bobeica, r-nul Hîncești, care potrivit art. 131 Cod penal, se clasifică drept un loc public, acționând cu intenție și manifestând o neglijare premeditată a conduitei în societate, dând dovadă de necuviință și neobrăzare, urmărind manifestarea bravurii și a forței grosolane, intenționat au aplicat cu pumnii, picioarele, tacuri și alte obiecte adaptate, multiple lovituri peste diferite părți ale corpului lui Diviza Nicolae, Ioniță Dionisie, Pîrau Igor, Stropșa Dumitru, Cimpoeșu Simion, Rusu Gheorghe, Zubcu Mihail, Cimpoeșu Igor, Vlas Simion, Comîndaru Simion, cauzându-le ultimilor vătămări corporale.

Mahnoveț Ionuț, suplimentar comiterii infracțiunii de huliganism în circumstanțele descrise, acționând intenționat, în scopul cauzării leziunilor corporale, i-a aplicat o lovitură cu bățul peste antebrațul mâinii stângi lui Oancea Adrian, astfel provocându-i ultimului conform raportului de expertiză judiciară nr. 201822D0120 din 20 iulie 2018, fractură închisă a osului ulnar a antebrațului mâinii stângi în 1/3 medie, care în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală medie, care a dus la dereglarea sănătății pe o perioadă de lungă durată.

3. Procurorul a contestat sentința cu apel, solicitând casarea parțială a acesteia din motivul blândeții pedepsei, urmând ca lui Mahnovet Ionuț să-i fie stabilite următoarele pedepse:

- în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 70 Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, 2 ani închisoare, cu executarea în penitenciar pentru minori;

- în baza art. 152 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 70 Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, 1 an 6 luni închisoare, cu executarea în penitenciar pentru minori.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, să-i fie aplicată pedeapsa definitivă 3 ani închisoare, cu executarea în penitenciar pentru minori.

În baza art. 85 alin. (1) Cod penal, prin cumul de sentințe, la pedeapsa aplicată să-i fie adăugată parțial pedeapsa neexecutată stabilită prin sentința Judecătoriei Hîncești din 12 iulie 2018, în baza art. 287 alin. (1) Cod penal - 120 ore muncă neremunerată în folosul comunității, urmând să-i fie aplicată pedeapsa definitivă de 3 ani și 1 lună închisoare, cu executarea în penitenciar pentru minori.

În argumentarea apelului, procurorul a invocat că la stabilirea pedepsei instanța de judecată nu a reținut că pentru a-și îndeplini funcțiile, pedeapsa trebuie să corespundă sub aspectul naturii, gravității faptei și potențialului pericol social pe care îl prezintă în mod real persoana infractorului, cât și aptitudinii

acestuia de a se corecta sub influența pedepsei penale.

A menționat, că Mahnovet Ionuț anterior a fost condamnat pentru săvârșirea unor infracțiuni similare, de aceea nu s-a ținut cont în măsură cuvenită de gradul de pericol social al infracțiunii comise de către acesta, de cruzime - în rezultatul căreia părților vătămate le-au fost cauzate vătămări corporale medii, ușoare și neînsemnate, de personalitatea inculpatului, de comportamentul acestuia care a acționat organizat în grup cu alte persoane, cu deplasarea într-o altă localitate, cu pregătirea de la domiciliu a obiectelor.

3.1. Avocatul Caracuian Victoria în numele inculpatului a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, privind aplicarea față de Mahnovet Ionuț a unei pedepse non-privative de libertate.

În argumentarea apelului a menționat, că sentința este nemotivată, iar pedeapsa stabilită este una prea aspră, din care motiv solicită stabilirea față de Mahnovet Ionuț a unei pedepse mai blânde, non-privative de libertate cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

A mai invocat apărarea, că examinarea cauzei a avut loc în procedură simplificată, conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, respectiv inculpatul Mahnovet Ionuț și-a recunoscut pe deplin vina în comiterea faptelor incriminate prin rechizitoriu, se căiește sincer de cele comise, și-a cerut scuze de la părțile vătămate.

Partea vătămată, Oancea Adrian, căreia i-a cauzat vătămare corporală medie nu a înaintat față de acesta nici o acțiune civilă, deci nu există vreun prejudiciu ce urmează a fi recuperat.

Astfel, analizând toate circumstanțele, luând în considerație faptul că inculpatul este minor, se căiește sincer de cele comise și reieșind din prevederile art. 70 alin. (3) Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, apărarea a solicitat aplicarea unei pedepse minime posibile cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Referitor la faptul că inculpatul Mahnovet Ionuț are neexecutate 120 de ore muncă neremunerată în folosul comunității, pedeapsă stabilită prin sentința Judecătorei Hîncești din 12 iulie 2018, apărarea a solicitat executarea separată a pedepselor.

3.2. Avocatul Mocanu Serghei în numele inculpatului, la fel a contestat sentința cu apel, solicitând casarea parțială a acesteia în partea stabilirii pedepsei cu dispunerea suspendării executării pedepsei închisorii, în temeiul art. 90 alin. (1) Cod penal, pentru perioada de probațiune de 1 an și dispunerea executării separate a pedepsei stabilite prin sentința Judecătorei Hîncești din 12 iulie 2018 sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității cu o durată de 120 ore.

În argumentarea apelului a invocat că, analizând circumstanțele privind personalitatea inculpatului, circumstanțele comiterii infracțiunii cât și gravitatea faptei consideră că aplicarea unei pedepse privative de libertate față de inculpatul Mahnovet Ionuț este inoportună și neproportională infracțiunii comise, cât și

urmărilor prejudiciabile survenite.

În opinia apărării prima instanță nu a ținut cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege, inclusiv conduita inculpatului după săvârșirea faptei, în timpul judecății, precum și alte aspecte ce privesc personalitatea infractorului, bazându-se pe materialele cauzei administrate în cadrul cercetării judecătorești, fapt ce permitea aplicarea în privința acestuia a prevederilor art. 90 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 februarie 2019, apelul procurorului a fost respins ca neîntemeiat, au fost admise apelurile declarate de avocații Caracuian Victoria și Mocanu Serghei în numele inculpatului, inclusiv și din oficiu în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, casată parțial sentința, în partea stabilirii pedepsei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

- lui Mahnovet Ionuț, recunoscut vinovat în baza art. 152 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 70 alin. (3), 79 Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i-a fost stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) luni;

- lui Mahnovet Ionuț, recunoscut vinovat în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 70 alin. (3), 79 Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i-a fost stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 (unu) ani 6 (șase) luni.

Conform art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul total al pedepselor stabilite, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 1 (unu) an 9 (nouă) luni, cu executarea în Centrul de detenție pentru minori și tineri.

Conform art. 85 alin. (1), art. 87 alin. (1) Cod penal, prin cumul de sentințe, la pedeapsa aplicată a fost adăugată total partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Hîncești din 12 iulie 2018 sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, cu o durată de 120 ore, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă lui Mahnovet Ionuț sub formă de închisoare pe un termen de 1 (unu) an 10 (zece) luni, cu executarea în Centrul de detenție pentru minori și tineri.

În rest, celelalte dispoziții ale sentinței atacate au fost menținute.

4.1. La pronunțarea soluției menționate, instanța de apel a ținut cont de circumstanțele reale și personale, cum ar fi: caracterul și gradul de pericol social al infracțiunilor incriminate, că au fost săvârșite intenționat, de personalitatea inculpatului Mahnovet Ionuț, care anterior a mai comis infracțiuni fiind condamnat de mai multe ori pentru săvârșirea unor infracțiuni similare, ultima dată prin sentința Judecătoriei Hîncești nr. 1-174/2018 a fost condamnat în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, la pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității cu o durată de 120 ore, care nu a fost pusă în executare și din nou a comis un cumul de infracțiuni, una dintre care, potrivit art. 16 alin. (4) Cod penal, se atribuie la categoria celor grave.

În baza circumstanțelor relatate, instanța de apel a ajuns la concluzia că inculpatul Mahnovet Ionuț nu a pornit pe calea corectării și reeducării, nu a tras

concluziile necesare și a continuat să comită infracțiuni, fapt ce denotă că solicitarea avocaților Caracuian Victoria și Mocanu Serghei privind suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii în privința lui Mahnovet Ionuț nu va duce la scopul prevăzut de lege, de îndreptare și corectare a lui.

Din aceste considerente, instanța de apel a conchis că pedeapsa închisorii, nu poate fi alta, decât cu executare în Centrul de detenție pentru minori și tineri.

Totuși, reieșind din faptul că la momentul comiterii infracțiunilor incriminate inculpatul Mahnovet Ionuț era minor, instanța de apel a atribuit aceste circumstanțe la cele atenuante și excepționale, stabilindu-i pedeapsa cu aplicarea prevederilor art. art. 70 alin. (3), 79 Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală,

Totodată, ținând cont de prevederile art. 87 alin. (1) Cod penal, potrivit căror la cumularea diferitelor pedepse principale aplicate în cazul unui concurs de infracțiuni sau al unui cumul de sentințe, unei zile de închisoare îi corespund 4 ore de muncă neremunerată în folosul comunității, instanța de apel a stabilit că cuantumului de 120 ore de muncă neremunerată în folosul comunității, îi corespund 30 zile, adică 1 lună, stabilindu-i pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 1 an 10 luni, cu executarea în Centrul de detenție pentru minori și tineri.

5. Avocatul Mocanu Serghei în numele inculpatului contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care în privința lui Mahnovet Ionuț să fie aplicate prevederile art. 90 Cod penal, suspendarea condiționată a executării pedepsei pentru perioada de probațiune de 1 an și dispunerea executării separate a pedepsei stabilite prin sentința Judecătorei Hîncești nr. 1-174/2018 din 12 iulie 2018 sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității cu o durată de 120 ore.

În argumentarea recursului apărarea menționează că instanța de apel nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 90 Cod penal, nu a ținut cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege, inclusiv întreaga conduită a condamnatului după săvârșirea faptei, în timpul judecății, precum și alte aspecte ce privesc personalitatea infractorului, bazându-se pe materialele cauzei administrate în cadrul cercetării judecătorești.

6. Procurorul a prezentat referință pe marginea recursului apărării, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. art. 61, 75 Cod penal.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Colegiul penal menționează că potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din conținutul recursului declarat se atestă că apărarea invocă temeiurile pentru declararea recursului prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, însă critică decizia instanței de apel dintr-un singur considerent, și anume invocă dezacordul cu modalitatea de individualizare a pedepsei penale, motive care se subscriu temeiului de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

Așadar, instanța de recurs se va expune doar în privința temeiului de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, în partea ce ține de corectitudinea individualizării pedepsei penale aplicate inculpatului Mahnoveț Ionuț, întrucât în privința celorlalte temeiuri de casare nominalizate recursul nu a fost motivat de către apărare, iar în circumstanțele în care recursul nu este motivat sub aspectul temeiului de casare invocat, instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al apărării cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica.

Această afirmație își găsește suport juridic în conținutul art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, unde este statuat, că instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Totodată, Colegiul penal menționează și faptul, că invocarea prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când *nu au fost întrunite elementele infracțiunii*, vine în contradicție și cu specificul judecării cauzei pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală. Or, potrivit practicii judiciare constante, din momentul pronunțării încheierii prin care se dispune judecarea cauzei în procedura simplificată, inculpatul și apărătorul lui nu mai pot renunța pe parcursul

procesului penal asupra opțiunii sale de a fi judecată cauza potrivit procedurii simplificate.

Astfel, împotriva sentinței adoptate de prima instanță în urma judecării cauzei în procedura simplificată părțile pot exercita calea de atac a apelului, de regulă sub aspectul individualizării pedepsei, inculpatul neavând posibilitatea de a renunța la opțiunea de a fi judecat potrivit procedurii simplificate.

Revenind la esența recursului, Colegiul penal apreciază ca fiind lipsite de suport juridic cerințele apărării cu privire la aplicarea în privința lui Mahnoveț Ionuț a prevederilor art. 90 Cod penal – suspendarea condiționată a executării pedepsei pentru o perioadă de probațiune pe termen de 1 an.

În acest context, Colegiul penal menționează, că potrivit art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele atenuante și agravante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, instanța de recurs reamintește, că categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

La caz, instanța de apel respingând cerința apărării cu privire la suspendarea condiționată a executării pedepsei, corect a ținut cont de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunilor incriminate inculpatului Mahnovet Ionuț, care au fost săvârșite cu intenție, precum și de personalitatea inculpatului, care anterior a mai fost condamnat pentru săvârșirea unor infracțiuni similare, ultima dată prin sentința Judecătorei Hîncești nr. 1-174/2018 a fost condamnat în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, la pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității cu o durată de 120 ore, care nu a fost pusă în executare și din nou a

comis un cumul de infracțiuni, una dintre care, potrivit art. 16 alin. (4) Cod penal, se atribuie la categoria celor grave.

Astfel, deși la data săvârșirii infracțiunilor incriminate inculpatul Mahnoveț Ionuț era minor, instanța de apel cu respectarea prevederilor art. art. 70 alin. (3), 79 Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, corect a conchis că în privința inculpatului Mahnovet Ionuț urmează a fi aplicată doar o pedeapsă cu executare în Centrul de detenție pentru minori și tineri, deoarece fiind anterior condamnat acesta nu a tras concluziile necesare și a continuat să comită infracțiuni.

În opinia Colegiului penal, instanța de apel corect a aplicat și prevederile art. 87 alin. (1) Cod penal, stabilind că pedeapsa neexecutată în cuantum de 120 ore de muncă neremunerată în folosul comunității, aplicată lui Mahnoveț Ionuț prin sentința Judecătorei Hîncești din 12 iulie 2018, urmează a fi cumulată la pedeapsa aplicată prin prezenta sentință, stabilindu-i pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe termen de 1 an 10 luni, cu executarea în Centrul de detenție pentru minori și tineri.

Având în vedere cele menționate, Colegiul penal constată, că pedeapsa individualizată de instanța de apel, corespunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

În consecință, instanța de recurs concluzionează că nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar declarat, iar potrivit legii se impune inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Mocanu Serghei în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 februarie 2019, în cauza penală în privința lui **Mahnoveț Ionuț xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **15 august 2019.**

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Boico Victor